

Raahen kaupungin talouden tasapainotusohjelma vuosille 2023 – 2030

Kaupunginhallitus 03.10.2022 § 372

785/02.02.00/2021

Valmistelijat Hallintojohtaja Matti Bergman, talousjohtaja Päivi Määttä

Raahen kaupungille on laadittu talouden tasapainotusohjelma vuosille 2023 – 2030, koska kaupunki on merkittävästi velkaantunut ja tulevat vuodet näyttävät taloudellisesti heikoilta.

Kaupungin talous ilman tasapainottamistoimenpiteitä on vuositasolla alijäämäinen vuodesta 2024 lähtien. Vuosien 2023 – 2030 aikana alijäämää kertyy yhteensä noin 18,6 milj. euroa eli keskimäärin 2,3 milj. euroa vuodessa. Tämä johtaa siihen, että vuoden 2021 tilinpäätöksen mukainen taseen 21,0 milj. euron ylijäämä tulee kulutettua loppuun ja vuonna 2030 taseeseen syntyy lähes 1,0 milj. euron alijäämä. Alla esitettyjen tasapainottamistoimenpiteiden vaikutus on 2,2 milj. euroa vuodessa eli yhteensä 17,8 milj. euroa. Esitettyjen toimenpiteiden toteutuessa nykyinen taseen ylijäämä supistuu vain hieman (4,2 milj. euroa) ja on 16,8 milj. euroa vuoden 2030 lopussa.

Tasapainottamisohjelman toteutuessa velkamäärä supistuu 32,2 milj. eurolla ja on 137,3 milj. euroa vuoden 2030 lopussa. Ilman tasapainottamisohjelmaa velkamäärä on 169,5 milj. euroa vuoden 2030 lopussa, joten se pysyttelee nykyisellä tasolla.

Esitettyjen toimenpiteiden suurimmat vaikutukset talouteen ovat sijoitustuottojen lisäyksellä, kiinteistöveroprosenttien korotuksilla ja palveluverkkoon liittyvillä muutoksilla. Palveluverkkomuutoksilla syntyy merkittävä 1,2 milj. euron vuosittainen säästö vuodesta 2028 lähtien. Tarkastelujakson (2023-2030) aikana palveluverkkomuutoksien tuoma säästö on noin 5,0 milj. euroa. Tarkastelujaksoa vastaava kahdeksan vuoden säästö on 9,6 milj. euroa, joten palveluverkkoratkaisuilla on mahdollista saada merkittäviä talousvaikutuksia.

Kaupungin johtoryhmä on valmistellut tasapainottamisohjelman kaikki toimialat kattaen säästötoimenpiteet, tulopohjan lisäykset ja elinvoimapanostukset tuleville vuosille. Talouden tasapainottamisen ohjausryhmä on linjannut toimenpiteitä kokouksissaan 25.5.2022, 30.6.2022 ja 21.9.2022. Ohjausryhmään on kuulunut kaupungin johtoryhmä, kaupunginhallituksen ja -valtuuston puheenjohtajat sekä varapuheenjohtajat, valtuustoryhmien puheenjohtajat ja

henkilöstöjärjestöjen edustaja. Talouden tasapainotuksen kokonaisuutta on esitelty luottamushenkilöille valtuustoseminaarissa 26.9.2022.

Talouden tasapainotustoimenpiteiksi tuleville vuosille 2023 – 2030 ehdotetaan seuraavat toimenpiteet:

1. Tuottojen lisäys sijoituksista 0,5 M€/vuosi.
2. Kiinteistöveroprosenttien nosto liitteen (Tasapainottamistarve v. 2023 - 2030) mukaisesti. Vaikutus 0,9 M€/vuosi.
3. Osinkotuotot omista yhtiöistä pidetään ennallaan. 0,7 M€/vuosi (sis. nykyiseen talousarvioon).
4. Kotiutetaan sijoitussalkusta varoja 1,5 M€/vuosi.
5. Työterveyshuollon sopimuksen laajentaminen. -278 t€/v. Tavoitteena sairauspoissaolojen vähentyminen 10 %:lla.
6. Henkilöstön lisäys, controller. -70 t€/vuosi.
7. Henkilöstön vähennys vuonna 2022, 2 henkilöä. 95 t€/vuosi.
8. Alla mainitut koulut suljetaan, mikäli tämänhetkiset oppilasennusteet toteutuvat liitteessä esitetyn mukaisesti. Koulujen sulkemista koskevat päätökset tehdään erikseen. Ennen päätöksiä laskelmat tarkennetaan sekä tehdään ennakkovaikutusten arviointi. Lisäksi toteutetaan kuntalain edellyttämät kuulemistilaisuudet

Pohjoinen alue: Suljetaan Olkijoen ja Jokelan koulut lukuvuoden 2024-2025 jälkeen.
- Jokelan koulu, kustannusvaikutus alkaa v. 2025. (1. vuosi 23 t€/v, seuraavat vuodet 61 t€/v.)
- Olkijoen koulu, kustannusvaikutus alkaa v. 2025 (1. vuosi 158 t€/v, seuraavat vuodet 388 t€/v.)

Eteläinen alue: Suljetaan Tikkalan ja Honganpalon koulut lukuvuoden 2026-2027 jälkeen.
- Tikkalan koulu, kustannusvaikutus alkaa v. 2027 (1. vuosi 278 t€/v, seuraavat vuodet 656 t€/v.)
- Honganpalon koulu, kustannusvaikutus alkaa v. 2027 (1. vuosi 42 t€/v, seuraavat vuodet 93 t€/v.)
9. Tekninen toimiala/hallinto, taksojen korotukset 10 %. 25 t€/vuosi
10. Tekninen toimiala/kuntatekniikka yht. 25 t€/vuosi
11. Tekninen toimiala/tilahallinta yht. 105 t€/vuosi

12. Tekninen toimiala/rakennus- ja ympäristövalvonta yht. 35 t€/vuosi

13. Elinvoimapanostukset:

Merituulivoima:

- kiinteistöverotuotto 1,7 M€/vuosi ja koko käyttöiän aikana n. 50 M€.
- toteutus ja mahdolliset tulot painottuvat 2020-luvun loppuun ja 2030-luvun alkupuoliskolle.

Raahen satamahankkeet:

- Raahen kaupunki edistää osaltaan Raahen Satama Oy:n hankkeiden eteenpäin viemistä. Jokainen yksittäinen hanke ja kaupungin osallistuminen hankkeeseen käsitellään ja päätetään myöhemmin erikseen.

Liitteet

Henkilöstö ja työterveyden tavoitetila
Talouden tasapainottaminen: hallinto
Sivistystoimen palveluverkko
Säästökohteet 2022-2023 rakennetun ympäristön lautakunta
Talouden tasapainottaminen: kehittämisen toimiala
Elinvoimapanostukset
Tasapainottamistarve v. 2023 – 2030
Tasapainottamisohjelma v. 2023 - 2030

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mikkola-Riekkinen Leena

Päätösesitys

Hyväksytään liitteen (tasapainottamisohjelma v. 2023 - 2030) mukaisesti talouden tasapainottamisohjelma vuosille 2023 - 2030 kaikkien toimialojen osalta edellä esitettyine toimenpiteineen ja esitetään tasapainotusohjelma edelleen kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi.

Talouden tasapainottamisohjelman toteutumista seurataan säännöllisesti ja siihen tehdään tarvittaessa tarkennuksia ja muutoksia.

Päätös

Keskustelun kuluessa Sari Pekkala teki seuraavanlaisen muutosesityksen: esitän, että talouden tasapainottamisohjelma vuosille 2023 – 2030 hyväksytään seuraavilla muutoksilla:

- Kohta Tulevaisuuslautakunta / opetus:

Suljettavien koulujen kohdalta poistetaan vuosiluvut.

Asetetaan alaoppilasrajaksi 40 oppilasta, mikä käsittää 0-6 luokat.

Päätöksiä tehdessä on huomioitava myös koulukiinteistön kunto.

Muutoin kohdan tekstiosuus säilyy ennallaan.

Pohjamateriaalissa Sivistystoimen osuudessa / perusopetus: esitetään, että Pattasten yläkoulun uuden koulukiinteistön suunnittelu käynnistetään, niin ettei nykyisten vuokratilojen lisäoptiovuosia olisi

tarpeen käyttää. Pattasten yläkoulun ja muutkin tulevat koulukiinteistöinvestoinnit tulee suhteuttaa laskevaan oppilasmäärään. Suunnittelussa on huomioitava tilojen neliömäärän muunneltavuus tarpeen mukaan. Pekka Poukkula ja Elias Tornberg kannattivat Sari Pekkalan esitystä.

Keskustelun kuluessa Anu Mattila teki seuraavanlaisen muutosesityksen: Hyväksytään osittain liitteen mukaisesti talouden tasapainottamisohjelma vuosille 2023 - 2030 pois lukien sivistystoimen palveluverkko ja esitetään tasapainotusohjelma muilta osin edelleen kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi. Sivistystoimen palveluverkossa selvitetään mm. koulurakennusten kunnot.

Sivistystoimen osalta palveluverkkopäätökset tehdään talousarvion vuoden 2023 päätösten yhteydessä. Tämä esitys on ryhmä Raahe 2025 osalta.

Matti Nikula ja Marko Salmela kannattivat Anu Mattilan esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa on tehty kaksi kaupunginjohtajan esityksestä poikkeavaa kannatettua muutosesitystä, joten kaupunginhallituksen tulee äänestää asiassa. Äänestysmenettelyksi puheenjohtaja esitti sähköistä äänestystä siten, että ne, jotka kannattavat Anu Mattilan esitystä, äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat Sari Pekkalan esitystä, äänestävät EI. Äänestysmenettely hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä Anu Mattilan esitys sai 6 JAA-ääntä (Hautamäki Jaana, Seppänen Jari, Mattila Anu, Nikula Matti, Ollanketo Tarja, Salmela Marko) ja Sari Pekkalan esitys sai 5 EI-ääntä (Pekkala Sari, Lumijärvi Liisa, Poukkula Pekka, Tornberg Elias, Nurro Sari). Puheenjohtaja totesi, että seuraavaksi vastakkain asetetaan kaupunginjohtajan pohjaesitys ja Anu Mattilan tekemä kannatettu esitys. Äänestysmenettelyksi puheenjohtaja esitti sähköistä äänestystä siten, että ne, jotka kannattavat kaupunginjohtajan pohjaesitystä, äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat Anu Mattilan esitystä, äänestävät EI. Äänestysmenettely hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä kaupunginjohtajan esitys sai 0 JAA-ääntä ja Anu Mattilan esitys sai 6 EI-ääntä (Hautamäki Jaana, Seppänen Jari, Mattila Anu, Nikula Matti, Ollanketo Tarja, Salmela Marko). Puheenjohtaja totesi, että kaupunginhallitus on äänin 0-6, 5 tyhjää (Pekkala Sari, Lumijärvi Liisa, Poukkula Pekka, Tornberg Elias, Nurro Sari), hyväksynyt Anu Mattilan kannatetun esityksen asiassa.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kaupunginjohtaja Leena Mikkola-Riekkinen ja talousjohtaja Päivi Määttä esittelivät asiaa kokouksessa.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kokous keskeytettiin jaloittelutauon ajaksi klo 19.56-20.05.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Katja Hänninen poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 20.24 ja Jarkko Vimpari, Lucina Hänninen ja Pasi Pitkänen asian käsittelyn jälkeen klo 20.32.